

Гарчиг

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	2
1.1. Ерөнхий мэдээлэл	2
1.1.1. Төслийн нэр	2
1.1.2. Төслийн зорилго	2
1.1.3. Гүйцэтгэгч	2
1.1.4. Гүйцэтгэгчийн хаяг, утас	2
1.1.5. Төслийн талбайн байршил	2
1.1.6. Төслийн товч танилцуулга, хүчин чадал	2
1.1.7. Уурхайн ажиллах горим	3
1.1.8. Уулын ажлын төлөвлөгөө	3
2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	4
2.1. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилт, хамрах хүрээ	4
3. 2024 ОНЫ ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ТАЙЛАН	12
3.1. Хөрсний хими, физик шинж чанар, хүнд металлын шинжилгээ	12
3.2. Усны химийн шинжилгээ	12

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн координат цэг	2
Хүснэгт 2. Жилд ажиллах хоног	3
Хүснэгт 3. Агаар мандалд учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	4
Хүснэгт 4. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	5
Хүснэгт 5. Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвчид учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	6
Хүснэгт 6. Газрын хэвлийд учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	7
Хүснэгт 7. Ургамлан бүрхэвчид учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	7
Хүснэгт 8. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	7
Хүснэгт 9. Нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд хийж гүйцэтгэсэн ажлууд	7
Хүснэгт 10. Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажлын зардал	8
Хүснэгт 11. Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн газрын координат цэг	8
Хүснэгт 12. Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөний ажлын хүрээнд тарьсан модны төрөл, тоо ширхэг, зардал	9
Хүснэгт 13. Мод тарьсан талбайн координат цэг	9
Хүснэгт 14. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	9
Хүснэгт 15. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө, зардал	10
Хүснэгт 16. 2024 оны БОМТ-ний дагуу хийгдсэн ажлын биелэлтийн зардлын нэгдсэн тооцоо	10
Хүснэгт 17. Хөрсний химийн үндсэн шинж	12
Хүснэгт 18. Усны химийн задлан шинжилгээний дүн	12

Зургийн жагсаалт

Зураг 1. Төслийн талбайн байршил	2
Зураг 2. Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн талбайн байршил	8
Зураг 3. Тэрбум мод тарих ажлын хүрээнд хийсэн ажил	34
Зураг 4. Хууль бус аргаар алт олборлон эвдрэлд орсон талбай	38
Зураг 5. Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын дагуу нөхөн сэргээлт хийсэн талбай	39
Зураг 6. 0.3 га газарт техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн байдал	40

ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

1.1. Ерөнхий мэдээлэл

1.1.1. Төслийн нэр

“Шинэст-Өргөө” ХХК-ийн “Улаан ам-1 алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах” төсөл

1.1.2. Төслийн зорилго

Уул уурхайн үйлдвэрлэл хөгжүүлж, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл багатайгаар алт олборлох.

1.1.3. Гүйцэтгэгч

Нэр: “Шинэст-Өргөө” ХХК

Улсын бүртгэлийн дугаар: 1511005102

Регистрийн дугаар: 4009037

Тусгай зөвшөөрөл: MV-013421

1.1.4. Гүйцэтгэгчийн хаяг, утас

Хаяг: Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, Чингисийн өргөн чөлөө, Чандмань оффис, 4 давхарт 404 тоот.

Утас: 94935000, 99056979

1.1.5. Төслийн талбайн байршил

Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт Улаан ам хэмээх газар. Улаанбаатар хотоос баруун хойд зүгт 1350 км-т, Улаангом хотоос баруун тийш 60 км, Тариалан сумын төвөөс баруун урагш 30 км-т тус тус байрлана.

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн координат цэг

№	Уртраг	Өргөрөг
1	91° 44' 52.11"	49° 32' 20.78"
2	91° 44' 52.11"	49° 32' 32.07"
3	91° 44' 50.46"	49° 32' 33.28"
4	91° 44' 42.05"	49° 32' 36.78"
5	91° 44' 27.01"	49° 32' 36.78"
6	91° 44' 27.01"	49° 32' 20.78"

Зураг 1. Төслийн талбайн байршил

1.1.6. Төслийн товч танилцуулга, хүчин чадал

“Шинэст-Өргөө” ХХК нь Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт орших MV-013421 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглахаар төлөвлөн ажиллаж байна. Тус тусгай зөвшөөрлийн талбайн нөөцийг ЭБМЗ-ийн 2018

оны 04 дүгээр сарын 13-ны өдрийн хурлын ХХ-04-04 тоот дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан АМГТГ-ын даргын 2018 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрийн н/36 дугаар тушаалаар алтны ордын нөөц нь бодитой В зэргээр химийн 58.38 кг, боломжтой (С) зэргээр химийн цэврээр 1.82 кг бөгөөд нийт (В+С) зэргээр 60.2 кг нөөцийг бүртгэсэн байна.

Уурхайн ашиглалтын хугацаа 2 жил бөгөөд дээрх хугацаанд нийт 725.86 мян.м³ хөрс хуулж, 68.66 мян.м³ элс олборлон баяжуулж 56.74 кг алт борлуулахаар төлөвлөсөн ба уурхайн жилийн хүчин чадал 40.0 мян.м³, хөрс хуулалтын итгэлцүүр 10.6м³/м³ байна. Тус уурхайг автотээвэртэй, гадаад дотоод овоолготой ашиглалтын системээр ашиглах бөгөөд ашиглалтын явцад Doosan DX-500 маркийн экскаватор 1ш, Doosan DX-250 маркийн экскаваторт 1ш, 25 тн даацтай Howo-290 автосамосвал 3ш, Shantui SD32 бульдозер 1ш, SEM-650 маркийн утгуур ачигч 1ш зэрэг үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар төлөвлөсөн. Төслийн хугацаанд 4888.3 сая төгрөгийн борлуулалтын орлого олж, 2945.7 сая төгрөгийн зардал гарган, 1942.6 сая төгрөгийн цэвэр ашиг олж орон нутгийн төсөвт нийт 779.84 сая төгрөгийн татвар төлбөр хэлбэрээр төвлөрүүлэн, 44 хүнийг ажлын байраар хангахаар байна.

1.1.7. Уурхайн ажиллах горим

Ажиллах горим. Уурхайн ажиллах горимыг 2023 оны уурхайн хүчин чадал, жилд гүйцэтгэх уулын ажлын хэмжээ, ордын ашиглалтын нөхцөл зэргээс хамааруулан дулааны улирлын 3 сар буюу 60 хоногийн хугацаанд, өдөрт 8-10 цагийн үргэлжлэлтэй 2 ээлжээр ажиллуулахаар төлөвлөөд байна. Уурхай нь цэвдэгтэй тул 5-р сараас эхэлэн (цэвдэгтэй тул) уурхайн бэлтгэл үржил шимт хөрс хуулалтын ажлыг гүйцэтгэж, 8-р сарын 1-нээс 10-р сарын 1 хүртэл ажиллахаар төлөвлөв. Уурхай нь улирлын чанартай үйл ажиллагаа явуулах үед тасралтгүй ажиллана. Харин улсын чанартай баяр ёслолын өдрүүдэд амрахаар төлөвлөсөн.

Хүснэгт 2. Жилд ажиллах хоног

Үзүүлэлт	2023 онд
Жилийн хуанлийн хоног	365 хоног
Жилд ажиллах хоног	60 хоног
Амралт, баяр ёслолын бдрүүд	2 хоног
Урсгал засвар хийх өдрүүд	5 хоног
Цаг агаарын хүндрэл тооцох өдрүүд	3 хоног
Жилийн бодит ажиллах хоног	50 хоног
Элс угаах ажлын хоног	50 хоног
Ээлжийн тоо	2 ээлж
Нэг ээлжийн үргэлжлэх хугацаа	8-10 цаг

1.1.8. Уулын ажлын төлөвлөгөө

Уурхайн бэлтгэл ажил 2023 оны 07-р сарын 1-ээс эхлэх бөгөөд бэлтгэл ажлын хүрээнд техник тоног төхөөрөмжийн бэлэн байдлыг хангах, зарим шаардлагатай засвар үйлчилгээний ажлууд хийгдэнэ.

Тухайн жилд ашиглах блокийн шимт хөрсийг ялган бульдозероор түрж блокын хилийн гадна гадаад овоолгод байршуулж үндсэн хөрсийг экскаватор, автосамосвал ашиглан өмнөх жилд үүсгэсэн уурхайн хоосон орон зайд шилжүүлэн байршуулахаар төлөвлөв.

Орд нь харьцангуй бага гүний орд тул ашиглалтын ажилтай зэрэгцэн олборлолтын хажуугаар техникийн нөхөн сэргээлтийг хийх бөгөөд олборлосон орон зайд дотоод овоолго хийх хэлбэрээр гүйцэтгэх боломжтой байна.

2023 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгөөр 6-В, 7С гэсэн блокуудыг бүхэлд нь, 7-В, 8-С гэсэн блокуудыг хэсэгчлэн олборлохоор төлөвлөсөн. Энэ үед уулын ажилд 5.2 талбайн гадаргуу өртөхөөр байна. 2023 онд дээрхи блокуудаас 348 мян.м³ хөрс хуулж, дунджаар 730 мг/м³ агуулгатай 36.57 мян.м³ элс олборлон баяжуулж 22.79 кг алт /химийн цэврээр/ гарган борлуулахаар байна.

2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Шинэст-Өргөө” ХХК-ийн “Улаан ам-1 алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах” төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг Монгол улсын “Байгаль орчныг хамгаалах тухай”, “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай” хууль болон бусад холбогдох хууль, журам, стандартыг баримтлан, “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал”-ын дагуу боловсруулсны үндсэн дээр биелэлтийн тайланг хийж гүйцэтгэсэн болно.

2.1. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилт, хамрах хүрээ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, стратегийн үнэлгээний зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангах, нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх үндсэн зорилго бүхий эрхзүйн баримт бичиг юм.

Хүснэгт 3. Агаар мандалд учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Гүйцэтгэсэн ажил	Зардал мян.төг	Баримт	Фото зураг
1	Олборлолтын үйл ажиллагаа, ачих, тээвэрлэх, овоолгод байршуулах зэргээс тоосжилт үүсч агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх	Дулааны улиралд уурхайн дотоод болон гадаад замын тоос дарах зорилгоор усалгаа хийж ажилласан.	7135.5 Усны зардалд орсон.	 Усны төлбөр төлсөн баримт	-
		Уурхайн дотоод тээврийн замыг засч тэгшилэх ажлыг гүйцэтгэсэн. Нэмж олон зам гаргахгүй нэг маршрутын дагуу автомашиныг явуулж байна. Мөн замын тэмдэг тэмдэглэгээг шинэчилж, засч янзалсан.	ҮА зардал	-	 Уурхайн дотоод зам

					
					Хурд заасан тэмдэг
4	Агаарын хэмжилтийг хийлгэсэн. ОХШХ хэсэгт оруулсан.	353.5	-		
					Агаарын шинжилгээний хариу
6	Уурхайн үйл ажиллагаанд ашиглагдах бүхий л төрлийн автомашинуудын бүрэн бүтэн байдал, засвар үйлчилгээ, хаалганы жийргэвч болон яндангийн утаа шүүгч зэргийг тогтмол хугацаанд засч, шинэчилж байна.	ҮА зардал	Санхүүгийн тайланд хавсаргасан	-	
	Дүн	353.5			

Хүснэгт 4. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Гүйцэтгэсэн ажил	Зардал мян.төг	Баримт	Фото зураг
1	Уурхайд нийт шаардлагатай ус	Усны хэрэглээг ус ашиглах гэрээнд зааснаас хэтрүүлж ашиглаагүй.	-	-	-

2	нь 105.94 мян.м ³ буюу хоногийн усны хэрэглээ нь нийт 412м ³ буюу 4.7л/сек байна.	Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийг мөрдөж ажилласан.	-	-	-
3	Уурхайгаа тойруулан үерийн далан байгуулах	Уурхайг тойруулан үерийн усны суваг шуудууг засаж янзалсан.	ҮА зардал	-	-
4		Ус ашиглах гэрээний дагуу төлбөрийг төлсөн.	7135.5	 Усны төлбөр төлсөн баримт	 Ус ашиглах гэрээ
Дүн			7135.5		

Хүснэгт 5. Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвчид учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Гүйцэтгэсэн ажил	Зардал мян.төг	Баримт	Фото зураг
1	Хөрс хуулах, олборлох, овоолго байгуулах явцад ургамал талхлагдан хөрс эвдрэлд орж, газрын тогтоц, хэлбэр, төрх өөрчлөгдөж, ухагдаж эвдэрнэ.	Уурхайн хэмжээнд хог хаягдал, байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээний талаар сургалтын жилд нэг удаа зохион байгуулж байна.	ҮА зардал	-	-
2		Тэмдэг, тэмдэглэгээг нэмж байрлуулсан. Хүснэгт 4-т орсон.	350.0	-	 Тэмдэг, тэмдэглэгээ
		Шимт хөрсний арчилгааг гүйцэтгэж, усалгааны ажлыг дулааны улиралд хийсэн.	500.0	-	-
3		Уурхайн олборлолт дуусах үед хаалтын нөхөн сэргээлтийг гүйцэтгэнэ.	-	-	-
Дүн			850.0		

Хүснэгт 6. Газрын хэвлийд учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Гүйцэтгэсэн ажил	Зардал мян.төг
1	Уурхайн олборлолтонд өртсөн цаашид ашиглагдахгүй болсон газарт стандартын дагуу нөхөн сэргээлт хийж ургамал ургах нөхцлийг бүрдүүлэн усалгааг хийж байна.	ҮА-ны зардалд орсон
2	Уурхайн олборлолтыг ТЭЗҮ, УАТ-д тусгагдсаны дагуу гүйцэтгэж байна.	ҮА-ны зардалд орсон
3	Төлөвлөгөөний дагуу бус, шаардлагагүй газар хөндөлт хийгүй байна.	-
4	Уурхайн ерөнхий төлөвлөлтийг ТЭЗҮ-д тусгаснаар гүйцэтгэж байна.	ҮА-ны зардалд орсон
Дүн		ҮА зардалд орсон

Хүснэгт 7. Ургамлан бүрхэвчид учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Гүйцэтгэсэн ажил	Зардал мян.төг
1	Уурхайн үйл ажиллагаанаас нийт 16 га талбай эвдрэлд өртөж, ургамлан нөмрөг устана.	Уурхайн олборлолтын үйл ажиллагаа дууссаны дараа хаалтын нөхөн сэргээлтийг хийнэ.	-
2	Ургамлан нөмрөг уурхайн дэд бүтцийн барилга байгууламж, овоолгын доор дарагдана.	Тухайн нутгийн ургамлын үрийг бэлтгэх ажлыг 2024 оноос эхлэн гүйцэтгэнэ.	-
3	Машин техникийн аюулгүй ажиллагаа алдагдан шатах тослох материал асгарах улмаар ургамлан бүрхэвч бохирдож болзошгүй	Автомашинуудын засвар үйлчилгээг улирал болгон шаардлагатай тохиолдолд эвдрэлд орсон цаг тухайд нь хийж гүйцэтгэж байна.	ҮА зардал
Дүн			Бусад зардалтай давхцсан

Хүснэгт 8. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Гүйцэтгэсэн ажил	Зардал мян.төг
1	Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтдын амьдрах орчныг удаан хугацаагаар хомсдуулах зэргээр сөрөг нөлөө үзүүлнэ.	Уурхайн ойр орчмын амьтны аймагт мониторинг судалгааг 2025 оны 2-р улирлаас эхлэн гүйцэтгэнэ.	-
2	Шимт хөрсний хуулалтаар мэрэгчид, мөлхөгчид гэх мэт амьтдын амьдрах орчныг сүйтгэх	Уурхайн олборлох үйл ажиллагаа дууссаны дараа хаалтын нөхөн сэргээлтийн ажлыг гүйцэтгэнэ.	-
3	Уурхайн нүх карьерт амьтад орж үрэгдэх, дуу чимээний нөлөөллөөс үргэж дайжих	Уурхайг тойруулан хамгаалалтын хашааг, суваг шуудууг засч янзалсан.	500.0
Дүн			500.0

Хүснэгт 9. Нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд хийж гүйцэтгэсэн ажлууд

Үзүүлэлт	Гүйцэтгэсэн ажил	Зардал мян.төг	Баримт	Фото зураг	
1	Техникийн нөхөн сэргээлт	0.3 га-д техникийн нөхөн сэргээлт хийж аймгийн Байгаль орчны газар хүлээлгэн өгсөн	4142.8 ҮА зардал	УАТ-д тусгасан.	
Нийт		0.0			

Хүснэгт 10. Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажлын зардал

№	Зардлын нэр	Нийт үнэ /мян.төг/	Фото зураг
Хар хургад хэмээх газарт хууль бусаар алт олборлон эвдрэлд оруулсан 14 га газарт техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн			
1	Ажилчдын цалин	2500.0	
2	Тулшний зардал	15721.0	
3	Хоол хүнсний зардал	750.0	
4	Бусад зардал	1000.0	
	Нийт	19971.0	

Хүснэгт 11. Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн газрын координат цэг

№	Уртраг	Өргөрөг
1	91°45'18.00"E	49°32'42.00"N
2	91°45'55.00"E	49°32'34.00"N
3	91°46'53.00"E	49°32'34.00"N
4	91°46'53.00"E	49°32'33.00"N
5	91°45'55.00"E	49°32'31.00"N
6	91°45'18.00"E	49°32'39.00"N

Зураг 2. Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн талбайн байршил

Хүснэгт 12. Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөний ажлын хүрээнд тарьсан модны төрөл, тоо ширхэг, зардал

№	Модны нэр, төрөл	Тоо ширхэг	Зардал мян.төг	Фото зураг
Урхайн хашаан дотор өөрсдийн ургуулсан үрсэлгээг суулгасан				
1	Орон нутгийн саналаар 1 га талбайд ойжуулалт хийх ажилд оролцсон.	-	15000.0	
	Нийт дүн		15000.0	

Мод суулгац тарьсан, хашаажуулсан байдал

Хүснэгт 13. Мод тарьсан талбайн координат цэг

№	Уртраг	Өргөрөг
1	91°54'55.47"E	49°47'08.00"N
2	91°54'57.29"E	49°47'05.75"N
3	91°54'51.38"E	49°47'04.09"N
4	91°54' 49.74"E	49°47'06.55"N

Хүснэгт 14. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Гүйцэтгэсэн ажлууд	Зардал, мян.төг
Хог хаягдлаар хөрс бохирдох	Хог хаягдал ангилан ялгаж хаях зориулалттай хогийн савнуудыг тосгон, захиргаа, цайны газар зэрэг шаардлагатай газруудад түлхүү тавьсан.	300.0
	Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгаж түр хадгалах зориулалтын хогийн бункер байрлуулах ажлыг 2025 оны 2-р улирлаас хэрэгжүүлнэ.	-
Хог хаягдал бороо, цасны усаар доошоо нэвчиж хөрс, газрын доорх усыг бохирдуулж болзошгүй	Хог хаягдал түр хадгалах талбайг нэвчилт явагдахааргүй, ирмэг хөвөө бүхий цементэн суурьтай болгон тохижуулах ажлыг 2025 оны төлөвлөгөөний дагуу гүйцэтгэнэ.	-
Төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэх ахуйн хатуу болон шингэн хог хаягдлаар хөрс, гадаргын болон газрын доорх ус бохирдуул сөрөг нөлөөтэй	Хуванцар сав, шил, лааз гэх мэт хаягдлыг сумын төвд 2-догч түүхий эд авах цэгт тушааж тогтмол тушааж байгаа.	-
	Дугуй, модны хаягдлыг дахин ашиглах боломжтой хаягдлыг үйл ажиллагааны хэрэгцээнд ашиглаж байна.	-
	Автомашин сэлбэг, төмрийн хаягдал гарсан тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагад гэрээний дагуу нийлүүлнэ.	-
	Цаас, цаасны хаягдлыг уурхайн өөрийн хэрэгцээнд дахин ашиглаж байна.	-
	Гал тогооноос гарсан дахин ашиглах боломжгүй хаягдлыг бохирын цоонгогт хуримтлуулж байна.	-
	Хөрс шатах тослох материалаар бохирдсон тохиолдолд бохирдсон хэсгийг ялган авч саармагжуулах ажлыг гүйцэтгэхээр бэлтгэлийг хангасан байгаа.	-
Дахин ашиглах боломжтой бүхий л хаягдлыг дахин ашиглах арга хэмжээг авч ажиллаж байна.	-	

Шатах тослох материалаар хөрс, газрын доорх ус бохирдож болзошгүй	Ажилласан тос, тосолгооны материалыг битүүмжлэл сайтай саванд хуримтлуулан хадгалж байна. Одоогийн байдлаар зайлуулах хэмжээнд хүрээгүй байна.	-
Ахуйн бохир шингэнээр хөрс бохирдоно	Ахуйн бохир шингэн хаягдлыг битүүмжлэл сайтай ёмкос суулгах ажлыг дараа дараагийн жилүүдийн төлөвлөгөөнд байна.	-
Аюултай хог хаягдлаар хөрс, ус, агаар бохирдох, улмаар хүн амьтын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх	Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх, хадгалах, устгах үйл ажиллагаа эрхэлдэг тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуй нэгж байгууллагатай шаардлагатай тохиолдолд гэрээ байгуулан ажиллана.	-
Ажилчид санаатай болон санамсаргүйгээр ил задгай хог хаях	Уурхайн ажилчдад өөрсдийн үйл ажиллагаанаас үүссэн хог хаягдал, түүнийг хэрхэн ангилан ялгах, боломжтойг дахин ашиглах талаар ухуулга сурталчилгаа наасан.	-
Бусад	Үлдэгдэл хог хаягдлыг эцэслэн зайлуулахдаа сумын Засаг даргатай хийсэн гэрээний дагуу зайлуулж байна.	200.0
Нийт		200.0

Хүснэгт 15. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө, зардал

№	Гүйцэтгэсэн ажил	Зардал мян.төг	Фото зураг
1	Сумын 100 жилийн ойд хандив	15000.0	
	5 өрхийн өвөлжөөг түрж өгсөн	Өөрийн зардлаар	
	Сумын ОНХ санд	12200.0	
	Хамтын ажиллагааны гэрээний ажил	42200.0	
	Тариалан сумын төвд баригдаж байгаа Хулая Тэнгэр холбооны хийдийн барилгын ажилд хандив	5000.0	
	Дүн	74400.0	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд гүйцэтгэсэн ажлын тодорхойлолт

Хүснэгт 16. 2024 оны БОМТ-ний дагуу хийгдсэн ажлын биелэлтийн зардлын нэгдсэн тооцоо

№	Бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Зардал мян.төг
1	Агаар мандалд учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал	353.5
2	Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал	7135.5
3	Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвчид учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал	850.0
4	Газрын хэвлийд учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал	ҮА зардал
5	Ургамлан бүрхэвчид учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал	Бусад зардалтай давхацсан.
6	Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал	500.0
7	Нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд хийж гүйцэтгэсэн ажлын зардал	УАТ-ний зардал

8	2024 оны дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний биелэлтийн зардал	19971.0
9	Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд хийгдсэн ажлын зардал	15000.0
10	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал	200.0
11	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал	74400.0
12	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт, үр дүнгийн хэлэлцүүлгийн тэмдэглэл	2 452.07
	Нийт дүн	120862.07

3. 2024 ОНЫ ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ТАЙЛАН

3.1. Хөрсний хими, физик шинж чанар, хүнд металлын шинжилгээ

Төслийн талбай нь ботаник- газарзүйн мужлалаар Евро-азийн хээрийн мужийн Дагуур монголын (Төв Азийн) дэд муж дах Алтайн умард уулархаг мужийн Их нууруудын хотгорын дэд мужид хамаарагдах бөгөөд энд хангайн бүсийн хар хүрэн өнгийн шаварлаг, элсэрхэг хөрс голлон тархана. Энэ бүсэд зонхилох хар хүрэн хөрс нь ялзмагийн зүйл ихтэй, их зузаантай (2-9 м орчим) чийг хадгалалт сайтай байдаг.

Төслийн талбайгаас дээжлэлт хийж Ус цаг уур, Орчны шинжилгээний төвийн байгаль орчны шинжилгээний лабораторид хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтийг шинжлүүлсэн.

Хөрсний хими болон физик шинжийн задлан шинжилгээгээр химийн үндсэн үзүүлэлтүүд болох хөрсний ялзмагийн хэмжээ, урвалын орчин /рН/, хөрсний давсжилт, цахилгаан дамжуулах чадвар, хөрсөн дэх хөдөлгөөнт элементүүд болох фосфор, кали, солилцох суурь элементүүд кальци, магни зэргийг тодорхойлж хүснэгтээр үзүүлсэний зэрэгцээ механик бүрэлдэхүүнийг ширхэгийн хэмжээний ангиллаар буюу Гидрометрийн аргаар тодорхойлуулж дүнг тус тус үзүүлсэн болно.

Хүснэгт 17. Хөрсний химийн үндсэн шинж

Шинжилгээний аргын стандарт	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж	Шинжилгээний үр дүн
MNS 3310:1991	Орчин- рН	8.25
	Давсжилт- ЕС	144.0
	Чийг- %	2.93
	Ялзмаг	2.5
	Аммиак- NH ₄ мг/кг	21.8
	Нитрат- NO ₃ мг/кг	45.1
	Сульфат- SO ₄ мг/кг	696.6
MNS 6838:2020	Фосфат- P ₂ O ₅ мг/кг	3.3
	Хөрсөн дэх нефтийн бүтээгдэхүүн. мг/кг	0.0

Хөрсний лабораторийн задлан шинжилгээний дүнгээс үзэхэд тухайн нутгийн хангайн хар хүрэн хөрсний ялзмагт үе давхрага дахь ялзмагийн дундаж хэмжээ 2.5% байна. Хөрсний урвалын орчин хар хүрэн хөрсний үе давхаргууд, цайвар хүрэн хөрсний үе давхаргуудад рН 8.25 байна.

Хөрсний механик бохирдол буюу хүнд металлын агууламжийг төслийн талбайд шинжлүүлэхэд ЗДХ-ээс (MNS 6838:2020) хэтэрсэн буюу бохирдолтой хөрс илрээгүй байна.

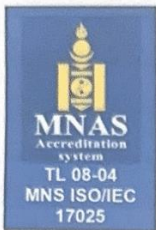
3.2. Усны химийн шинжилгээ

Шинжилгээний дүнд худгийн ус нь химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, магнийн бүлгийн, 2-р төрлийн, чанарын хувьд цэнгэг буюу дунд зэргийн эрдэсжилттэй, хатуудуу ус байна гэж гарчээ.

Хүснэгт 18. Усны химийн задлан шинжилгээний дүн

Шинжилгээний аргын стандартууд	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж	Хүлцэх агууламж, MNS 4586:98	Шинжилгээний үр дүн		
			Угаалгаас дээш	Угаалгаас доош	Булаг
MNS ISO 10523:2001	Усны орчин, рН	6-9	7.95	7.92	7.67
MNS 6836:2020	Умбуур бодис, мг/л		10.6	17.6	4.6
MNS ISO 7888:1999	Цахилгаан дамжуулах чанар /ЕС/, μS/cm		415.0	383.0	413.0
MNS 6833:2020	Перманганатын исэлдэх чанар /ПИЧ/, мг/м	10	1.4	0.6	1.8
MNS 1097:2023	Аммони /NH ₄ /, мгN/л	0.50	0.34	0.35	0.02
MNS 4431:2005	Нитрит /NO ₂ /, мгN/л	0.020	0.004	0.008	0.000

MNS 6834:2020	Нитрат /NO ₃ /, мгN/л	9	0.82	0.85	0.83
MNS 1097:2023	Сульфат /SO ₄ / мг/м	100	66.4	57.6	59.2
MNS ISO 6878:2001	Фосфат /PO ₄ / мгP/л	0.100	0.012	0.025	0.005
MNS 4430:2005	Төмөр /Fe/, мг/л		0.06	0.13	0.03
MNS 6272:2011	Фтор /F/ мг/л	1.5	0.09	0.01	0.29
MNS 4424:2005	Хлор /CL/, мг/л	300	17.0	13.5	14.2
MNS 1097:2023	Магни /Mg/, мг/л		17.0	16.1	15.1
MNS 6778:2019	Хатуулаг мг-экв/л	7	3.36	3.20	3.32
MNS 1097:2023	Натри+кали /Na+K/, мг/л		31.6	29.0	28.8
MNS 6832:2020	Карбонат /HCO ₃ /, мг/л		168.4	169.6	173.3
MNS 6835:2020	Цахиур /Si/, мг/л		7.4	7.5	7.3
MNS ISO 5813:1999	Хүчилтөрөгч /O ₂ / мг/л	6-с багагүй	7.07	7.69	
MNS ISO 5815:2015	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч БХХ ₅ мг/л	3.0	1.41	1.88	

УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Увс аймаг, Улаангом сум, 5-р баг
Утас: 7045-3680

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дугаар он / код№ 2024/340
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас : “Шинэст өргөө” ХХК-ны алтны уурхай
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Г.Оюунчимэг эрхлэгч, Б.Баяраа ахлах шинжээч
Сорьцын хэмжээ, төрөл : агаар,
Сорьц авсан огноо : 2024.10.22
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS,
Лабораторид ирсэн : 2024.10.22
Шинжилгээ хийсэн огноо : 2024.10.23
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн:

Шинжилгээний аргын стандартууд	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж	Хүлцэх агууламж, MNS 4585:2016	Шинжилгээний ҮР ДҮН
MNS 17.2.5.12:2021	Хүхэрлэг хий – SO ₂ , мг/м ³	0.450	0.006
MNS 17.2.5.11:2021	Азотын давхар исэл – NO ₂ , мг/м ³	0.200	0.020
MNS 4048-88	Тоос - нийт, мг/м ³	0.500	0.015

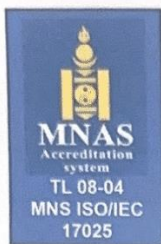
Шинжилгээ гүйцэтгэсэн ахлах шинжээч **Б.БАЯРАА**

Хянаж баталгаажуулсан чанарын менежер

Г.ОЮУНЧИМЭГ
(гарын үсэг) (нэр)

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн сорьцонд хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно.

УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Увс аймаг, Улаангом сум, 5-р баг
Утас: 7045-3680

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дугаар он / код № 2024/339
Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас : “Шинэст өргөө” ХХК-ны алтны уурхай
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Г.Оюунчимэг эрхлэгч, Б.Баяраа ахлах шинжээч
Сорьцын хэмжээ, төрөл : ус, 1.5 л
Сорьц авсан огноо : 2024.10.22
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS, MNS ISO
Лабораторид ирсэн : 2024.10.22
Шинжилгээ хийсэн огноо : 2024.10.23-24
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн:

Шинжилгээний аргын стандартууд	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж	Хүлцэх агууламж, MNS 4586:98	Шинжилгээний үр дүн		
			Угаалгаас дээш	Угаалгаас доош	Булаг
MNS ISO 10523:2001	Усны орчин, Рн	6-9	7.95	7.92	7.67
MNS 6836:2020	Умбуур бодис, мг/л		10.6	17.6	4.6
MNS ISO 7888:1999	Цахилгаан дамжуулах чанар /EC/, $\mu\text{S}/\text{cm}$		415.0	383.0	413.0
MNS 6833:2020	Перманганатын исэлдэх чанар /ПИЧ/, мг/л	10	1.4	0.6	1.8
MNS 1097:2023	Аммони /NH ₄ /, мгN/л	0.50	0.34	0.35	0.02
MNS 4431:2005	Нитрит /NO ₂ /, мгN/л	0.020	0.004	0.008	0.000
MNS 6834:2020	Нитрат /NO ₃ /, мгN/л	9	0.82	0.85	0.83
MNS 1097:2023	Сульфат /SO ₄ /, мг/л	100	66.4	57.6	59.2
MNS ISO 6878:2001	Фосфат /PO ₄ /, мгP/л	0.100	0.012	0.025	0.005
MNS 4430:2005	Төмөр /Fe/, мг/л		0.06	0.13	0.03
MNS 6272:2011	Фтор /F/, мг/л	1.5	0.09	0.01	0.29
MNS 4424:2005	Хлор /CL/, мг/л	300	17.0	13.5	14.2
MNS 1097:2023	Магни /Mg/, мг/л		17.0	16.1	15.1
MNS 6778:2019	Хатуулаг мг-экв/л	7	3.36	3.20	3.32
MNS 1097:2023	Натри +кали /Na+K/, мг/л		31.6	29.0	28.8
MNS 6832:2020	Карбонат /HCO ₃ /, мг/л		168.4	169.6	173.3
MNS 6835:2020	Цахиур /Si/, мг/л		7.4	7.5	7.3
MNS ISO 5813:1999	Хүчилтөрөгч /O ₂ / мг/л	6-с багагүй	7.07	7.69	
MNS ISO 5815:2015	Биохимийн хүчилтөрөгч БХХ ₅ хэрэгцээт мг/л	3.0	1.41	1.88	

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн ахлах шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан чанарын менежер

(гарын үсэг) (нэр)

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн сорьцонд хамаарна. Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно.

УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Увс аймаг, Улаангом сум, 5-р баг
Утас: 7045-3680

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дугаар он / код№ 2024/341

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас : “Шинэст өргөө” ХХК-ны алтны уурхай
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Г.Оюунчимэг эрхлэгч, Б.Баяраа ахлах шинжээч
Сорьцын хэмжээ, төрөл : хөрс,
Сорьц авсан огноо : 2024.10.22
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS,
Лабораторид ирсэн : 2024.10.22
Шинжилгээ хийсэн огноо : 2024.10.23-24
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн:

Шинжилгээний аргын стандарт	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж	Шинжилгээний үр дүн
MNS 3310:1991	Орчин – рН	8.25
	Давсжилт - ЕС $\mu\text{S}/\text{cm}$	144.0
	Чийг - %	2.93
	Ялзмаг	2.5
	Аммиак – NH_4 мг /кг	21.8
	Нитрат - NO_3 мг /кг	45.1
	Сульфат - SO_4 мг /кг	696.6
MNS6838:2020	Хөрсөн дэх нефтийн бүтээгдэхүүн, - мг/кг	0.0

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн ахлах шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан чанарын менежер

(гарын үсэг)

(нэр)

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн сорьцонд хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно.

УВС АЙМАГ
ТАРИАЛАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА

Хархираан боом, Тариалан сум, Увс аймаг, 85130
Цахим шуудан: info@tarialan.uv.gov.mn
Цахим хуудас: uvs.gov.mn/tarialansum

2024.10.30 № 164

танай _____ -ны № _____ -т

“ШИНЭСТ ӨРГӨӨ” ХХК-Д

Хариу хүргүүлэх тухай

Байгаль орчныг хамгаалах, уурхай ашиглах, үйлдвэр байгуулахтай холбогдсон дэд бүтцийг хөгжүүлэх, ажлын байр нэмэгдүүлэх хамтын ажиллагааны гэрээний хүрээнд:

- Сумын түүхт 100 жилийн ойд 15.000.000 (арван таван сая төгрөг).
- Тэрбум модны хүрээнд хүрээнд 1 га талбайд модны суулгац тарьж, хашаажуулж ойн зурвас байгуулах ажилд 15.000.000 (арван таван сая).
- Малчин өрхүүдтэй хамтран ажиллах гэрээний хүрээнд 5 өрхийн өвөлжөө түрж засварласан.
- Сумын ОНХСанд 12.200.000 (арван хоёр сая хоёр зуун мянган) төгрөг

Хамтын ажиллагааны гэрээний хүрээнд 42.200.000 (дөчин хоёр сая хоёр зуун мянган) төгрөгийн байршуулж, хамтран ажилласан нь үнэн болно.

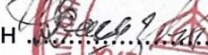
ДАРГА

З.ТЭГШЖАРГАЛ

2024 оны 10-р сарын 22

“Шинэст-Өргөө” ХХК нь Увс аймгийн Тариалан суманд олборлолтын үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд 2024 онд нийгмийн хариуцлагын хүрээнд Увс аймгийн Тариалан сумын төвд баригдаж байгаа Худая Тэнгэр холбооны хийдийн барилгын ажилд 5,000,000 (таван сая) төгрөгийн мөнгөн хандив өргөсөн нь үнэн болно.

Худая Тэнгэр холбооны тэргүүн Т. Дашзэвэг

УВС АЙМАГ
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ

2024 оны 06 сарын 19 өдөр

Дугаар 1124

Улаангом

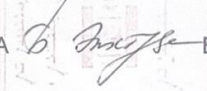
Ус ашиглах зөвшөөрөл олгох тухай

Монгол Улсын “Усны тухай” хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.4 дэх заалт, 28 дугаар зүйлийн 28.6, 28.8 дахь заалт, Увс нуур - Тэсийн голын сав газрын захиргааны 2024 оны 06 дугаар сарын 14-ны өдрийн 03 дугаартай Ус ашиглуулах дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь :

1. “Ус ашиглуулах дүгнэлт”-ээр тогтоогдсон үйлдвэрлэл үйлчилгээнд ашиглах 16669.8 шоо метр усанд оногдуулсан усны нөөцийн төлбөр болох 7,135,500 (Долоон сая нэг зуун гучин таван мянга таван зуу) төгрөгийг Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.6.5 дахь хэсэгт заасны дагуу Увс аймгийн төсөвт төвлөрүүлж ажиллахыг “ШИНЭСТ ӨРГӨӨ” ХХК-ны захирал (Д.Цогбаяр)-д үүрэг болгосугай.

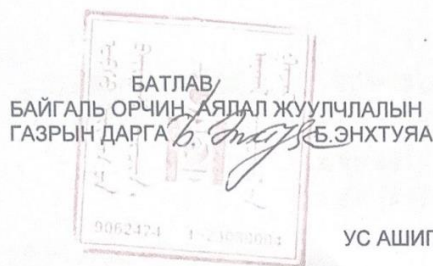
2. “Усны тухай” хуулийн 30 дугаар зүйл, 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь заалтын дагуу ус ашиглагчийн үүрэг, ус ашиглагчид тавих шаардлагыг ханган ажиллах, усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ тайланг дараа оны 1-р улиралд багтаан ирүүлэхийг “ШИНЭСТ ӨРГӨӨ” ХХК-ны захирал (Д.Цогбаяр)-д даалгасугай.

3. “ШИНЭСТ ӨРГӨӨ” ХХК-тай ус ашиглах гэрээ байгуулж усны нөөц, ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавьж ажиллахыг Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын усны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн (Т.Цэрэннадмид)-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА Б.ЭНХТУЯА

8524190125

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2024.06.24

Дугаар 01

Улаангом сум

Нэг.Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 28.8, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-дэх хэсэгт заасны дагуу Увс нуур-Тэсийн голын сав газрын захиргааны 2024 оны 06 дугаар сарын 14-ний 03 дугаартай Ус ашиглуулах дүгнэлт, Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын даргын олгосон 2024 оны 06 дүгээр сарын 14-ний өдрийн А/24 тоот ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Усны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Т.Цэрэннадмид

Ус ашиглагчийг төлөөлж: Увс аймаг, Улаангом сум 3-р баг, Улсын бүртгэлийн 1511005102 тоот гэрчилгээтэй, 4009037 регистрийн дугаартай “Шинэст өргөө” ХХК-ны захирал Д.Цогбаяр нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Увс аймгийн Тариалан сумын Улаан ам-1 алтны шороон орд газрыг ил аргаар олборлож угаан баяжуулна.

2024 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгөөр 6-В, 7-С гэсэн блокуудыг бүхэлд нь, 7-В, 8-С гэсэн блокуудыг хэсэгчлэн олборлохоор төлөвлөсөн. Энэ үед уулын ажилд 5.2 талбайн гадаргуу өртөхөөр байна. 2024 онд дээрх блокуудаас 348 мян.м³ хөрс хуулж дунджаар 730 мг/м³ агуулгатай 20278 м³ элс олборлон баяжуулахаар байна.

2.2. Ашиглах усны хэмжээ: 16669.8 шоо.м

2.2.1. Унд-ахуй, м³/хоног 1.3 м³

2.3. Үйлдвэрлэлийн явцад унд ахуйн болон технологийн нөхөн сэлбэлтийн усыг Бургастай голын эхэн хэсэгт Баруунсалаа голоос авч хэрэглэнэ. Голын урсац 2.3 м³/сек, усны ерөнхий хатуулаг нь 2.5 мг экв/л болно.

Хоногт ашиглах усны хэмжээ 82.4 м³

2.4. Байршил: “Улаан ам-1” алтны шороон ордны ашиглалт.

“Улаан ам-1” алтны уурхай нь Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт сумын төвөөс баруун урагш 30.0 км-т. Увс аймгийн төвөөс баруун урагш 65 км-т байр зүйн зургийн I-46-88 нэрэлбэрт Хяргас нуур-Завхан голын сав газарт оршдог.

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-013421

Хүчин чадал 40 мян.м³/жил

<u>Талбайн координат:</u>	1. 91° 44' 52.11"	49° 32' 20.78"
	2. 91° 44' 52.11"	49° 32' 36.78"
	3. 91° 44' 27.11"	49° 32' 36.78"
	4. 91° 44' 27.11"	49° 36' 20.78"

2.5. Усны барилга байгууламж:

Цэвэр усан сан нь 3,5 м гүнтэй 11600 м³ багтаамжтай
Тунгаах усан сан нь 3 м гүнтэй 9400 м³ багтаамжтай.
Бохир усан сан нь 1.5 м гүнтэй 3500

2.6. Дамжуулах байгууламж: Талбайгаас 800м-т байрлах Баруунсалаа голоос цэвэр усан санд өргөх станцаар усаа шахаж хуримтлуулан үйлдвэрийн цехэд шилжүүлэн ашиглана. Үйлдвэрийн цехээс гарсан ус нь бохирын нуур, тунгаах усан сан болон цэврийн усан санд өөрийн урсгалаар усан сан тус бүрийг холбосон суваг хоолойгоор битүү эргэлт үүсгэж ажиллана.

2.7. Хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин: Ажиллагсдын унд ахуйн хэрэглээнд 109.8 м³ усыг хэрэглэж ахуйн бохир усыг хөрсөнд нэвчүүлэн зайлуулна.

2.8. Увс аймгийн Тариалан сумын Улаан ам-1 алтны шороон ордын “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тодотгол”-ыг “Ногоон эко мандала” ХХК-аар 2023 хийлгэсэн

2.9. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ:

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2009 оны 51/75 тоот хамтарсан тушаалаар баталсан “Усны сан бүхий газрын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүс, ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийн дэглэм”-ийг мөрдөж ажиллах

2.10. Ус ашигласны нийт төлбөрийн хэмжээ: 7135500 төгрөг (Долоон сая нэг зуун гучин таван мянга таван зуу)

Гурав. Талуудын эрх үүрэг

3.1. Гэрээ байгуулагч талууд нь Усны тухай хуулийн дугаар зүйлийн 7.5, 10 дугаар зүйлийн 10.1.18, 13 дугаар зүйлийн 13.1.1, 13.1.5, 18 дугаар зүйлийн 18.1.4, 19 дүгээр зүйлийн 19.1.2, 19.1.4, 26 дугаар 26.1, 30 дугаар зүйлийн 30.1, 31.1-д заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

Дөрөв.Бусад

4.1. Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл, хаягдал усны талаарх дүгнэлт, хаягдал ус хаях зайлуулах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

4.3. Гэрээний биелэлтийг жил бүр дүгнэж, тэмдэглэл үйлдэнэ.

4.4. Талуудын тохиролцооноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.

4.5. Гэрээг дор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.

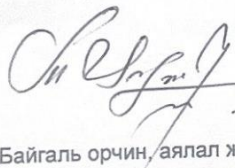
4.5.1. Ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн;

4.5.2. Аль нэг тат татан буугдсан бол;

4.6. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

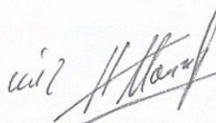
Т.Цэрэннадмид

/Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын

Усны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

Хаяг: Увс аймаг, Улаангом сум, 5-р баг

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

Д.Цэрэнчимэд

/“Шинэст өргөө” ХХК-ны БО-ны ажилтан/

Хаяг: Увс аймаг, Улаангом сум, 3-р баг

УВС НУУР-ТЭС ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА
УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 06-р сарын 14-ны өдөр

Дугаар 23

Улаангом сум

1. Аж ахуйн нэгжийн байгууллага, захирлын нэр, хаяг, утас, улсын бүртгэлийн дугаар, регистрийн дугаар: “Шинэст-Өргөө” ХХК захирлын нэр: Д.Цогбаяр
Улсын бүртгэлийн дугаар: 1511005102 регистрийн дугаар: 4009037
Увс аймаг Улаангом, 3-р баг, Утас: 94935000
2. Төслийн нэр, байршил: “Улаан ам-1” алтны шороон ордны ашиглалт.
“Улаан ам-1” алтны уурхай нь Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт сумын төвөөс баруун урагш 30.0 км-т. Увс аймгийн төвөөс баруун урагш 65 км-т байр зүйн зургийн I-46-88 нэрэлбэрт Хяргас нуур-Завхан голын сав газарт оршдог.
3. Төсөл хэрэгжүүлэгч: “Шинэст-Өргөө” ХК
4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/:
Ашигт малтмал газрын тосны хэрэг эрхлэх газар Дугаар MV-013421
Хүчин чадал 40 мян.м³/жил

Талбайн координат:	1. 91° 44' 52.11"	49° 32' 20.78"
	2. 91° 44' 52.11"	49° 32' 36.78"
	3. 91° 44' 27.11"	49° 32' 36.78"
	4. 91° 44' 27.11"	49° 36' 20.78"

5. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт:
Увс аймгийн Тариалан сумын Улаан ам-1 алтны шороон орд газрыг ил аргаар олборлож угаан баяжуулна.
2024 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгөөр 6-В,7-С гэсэн блокуудыг бүхэлд нь, 7-В, 8-С гэсэн блокуудыг хэсэгчлэн олборлохоор төлөвлөсөн. Энэ үед уулын ажилд 5.2 талбайн гадаргуу өртөхөөр байна. 2024 онд дээрх блокуудаас 348 мян.м³ хөрс хуулж дунджаар 730 мг/м³ агуулгатай 20278м³ элс олборлон баяжуулахаар байна.
6. Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/:

Тоног төхөөрөмжийн нэр төрөл, тоо	
Уурхайн үндсэн тоног төхөөрөмж	Баяжуулах хэсэг
Экскаватор DOOSAN DX500-2ш Автосамосвал /Howo 290,25тн/-3ш Бульдозер SD32-1ш Утгуурт ачигч /DOOSAN SD300/-1ш	Угаах төхөөрөмж СБ-30 -1ш Эргэлтийн усны насос Д200-36-1ш Гүний худгийн насос-1ш Бусад -7ш

Тус уурхай нь улирлын чанартай ажиллах тул 2024 оны 7-р сарын нэгнээс эхлэн бэлтгэл ажлыг хангаж, 7-10-р сарыг дуустал хугацаанд бэлтгэл ажил, амралт, баяр ёслол, засвар үйлчилгээний сул зогсолтоо тооцоод нийт 99 хоногийн хугацаанд өдөрт 12 цагийн үргэлжлэлтэй 2 ээлжээр 45 хүн ажиллана. Улаан ам-1 уурхайд компанид бэлэн байгаа үндсэн техник, тоног төхөөрөмжүүдийг үргэлжлүүлэн

ашиглах бөгөөд 20278 мян.м³ элсийг олборлон баяжуулж ажиллана. Ил уурхайн үндсэн технологийн процесс нь өнгөн хөрсийг бульдозероор хуулж овоолгод байршуулах, хөрсийг экскаватор, автомсамосвалын хослолоор тээвэрлэж дотоод овоолгод байршуулах, алттай элсийг экскаватор, автомсамосвалын хослолоор тээвэрлэж баяжуулах үйлдвэрийн хажууд овоолгод байршуулах зэрэг байна.

7. **Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ:**
2024 онд 20278м³ элс олборлон баяжуулах.
8. **Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ /шоо, метрээр/:**
Үйлдвэрлэлийн явцад унд ахуйн болон технологийн нөхөн сэлбэлтийн усыг Бургастай голын эхэн хэсэгт Баруунсалаа голоос авч хэрэглэнэ. Голын урсац 2,3 м³/сек, усны ерөнхий хатуулаг нь 2,5 мг экв/л болно. Элс угаан баяжуулахад шаардагдах усны хэмжээ 82.4 м³/хон. Унд ахуйн хэрэгцээнд 109,8 м³/хон ус хэрэглэнэ.
9. **Усны барилга байгууламж /нэр, хүчин чадал, барилга байгууламжийн хэмжээ хийц/:**
Цэвэр усан сан нь 3,5 м гүнтэй 11600 м³ багтаамжтай
Тунгаах усан сан нь 3 м гүнтэй 9400 м³ багтаамжтай.
Бохир усан сан нь 1.5 м гүнтэй 3500
10. **Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /насосны хүчин чадал, марк/:**
Баруун салаа голоос шуудуугаар усаа татаж усан сандаа нөөцөлнө.
Дамжуулах байгууламж /шугам сүлжээний урт, диаметр/:
Талбайгаас 800м-т байрлах Баруунсалаа голоос цэвэр усан санд өргөх станцаар усаа шахаж хуримтлуулан үйлдвэрийн цехэд шилжүүлэн ашиглана. Үйлдвэрийн цехээс гарсан ус нь бохирын нуур, тунгаах усан сан болон цэврийн усан санд өөрийн урсгалаар усан сан тус бүрийг холбосон суваг хоолойгоор битүү эргэлт ажиллана.
11. **Хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин:**
Ажиллагсдын унд ахуйн хэрэглээнд 109,8 м³ усыг хэрэглэж ахуйн бохир усыг хөрсөнд нэвчүүлэн зайлуулна.
12. **Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл:**
Увс аймгийн Тариалан сумын Улаан ам-1 алтны шороон ордын “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тодотгол”-ыг “Ногоон эко мандала” ХХК-аар 2023 хийлгэсэн
13. **Онцгой нөхцөл:**
 - Ахуйн болон үйлдвэрлэл үйлчилгээний хэрэглээнээс гарсан хаягдал усыг хүрээлэн байгаа орчинд нийлэхэд тавигдах шаардлага “Хаягдал ус Ерөнхий шаардлага” MNS656:2015 стандартад нийцүүлэн цэвэршүүлж хаях.

- Хаягдал уснаас сорьц авч байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээг хийлгэж хариуг сав газрын захиргаанд ирүүлэх.

14. Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм стандартын дагуу усны зарцуулалтыг тооцох:

1. БОНХАЖСайдын 2015 оны 07-р сарын 30-ны өдрийн А/301 тоот тушаалаар баталсан “Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм”-оор тооцоход:

$$20278 \text{ м}^3 \times 4 \text{ м}^3 = 81112 \text{ м}^3 \text{ ус шаардагдана.}$$

2. Техникийн хүчин чадлаар тооцоход

СБ-30 маркийн скруббер -1ш, бүтээмж $30 \text{ м}^3/\text{цаг}$

$30 \text{ м}^3 \times 10 \text{ цаг} = 300 \text{ м}^3/\text{хон}$ 1 хоногт шаардагдах элсний хэмжээ

$300 \text{ м}^3/\text{хон} \times 4.0 \text{ м}^3 = 1200 \text{ м}^3/\text{хон}$ 1 хоногт шаардагдах усны хэмжээ

$1200 \text{ м}^3/\text{хон} \times 5 \text{ хон} = 6000 \text{ м}^3/\text{хон}$ эргэлтийн санд тогтмол нөөцлөх ус

$20278 \text{ м}^3 + 300 \text{ м}^3/\text{хон} = 68$ хоног техникийн хүчин чадлаар элс угааж

баяжуулахад шаардагдах хугацаа

$1200 \text{ м}^3/\text{хон} \times 0.1 \times 68 \text{ хон} = 8160 \text{ м}^3$ ууршилт, шүүрэлтээр алдагдах нийт ус

2400 м^3 -Зам талбайн тоосжилт дархад ашиглах ус /ГЭЗҮ тодотгол хуудас-19/

$45 \text{ хүн} \times 20 \text{ л}/\text{хон} \times 122 \text{ хон} = 109.8 \text{ м}^3$ унд ахуйн ус хэрэглээ.

$6000 + 8160 + 2400 + 109.8 = 16669.8 \text{ м}^3$ нийт ашиглах усны хэмжээ

1 хоногт зарцуулах ус хэрэглээ: $8160 \text{ м}^3/\text{жил} / 99 \text{ хон} = 82.4 \text{ м}^3$

15. Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу төлбөр оногдуулах усны хэмжээ:

“Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай” хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.1-д зааснаар унд ахуйн хэрэглээний 135 м^3 усны төлбөрөөс чөлөөлнө.

Ашигт малтмалын олборлон баяжуулахад шаардагдах $11\,880,0 \text{ м}^3$ зам талбайн тоосжилт дарах $2\,400,0 \text{ м}^3$ гадаргын усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 тоот тогтоолоор Хяргас нуур-Завхан голын сав газарт тогтоосон гадаргын усны экологи-эдийн суурь үнэ 2013 оны 327 дугаар тогтоолд заасан ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр 2022 оны 416 дугаар тогтоолд заасан хувь хэмжээг ашиглан тооцно урьдчилсан байдлаар тооцвол:

1. Ашигт малтмал олборлох, баяжуулахад ашиглах усны төлбөр-

$$16560 \text{ м}^3 \times 1675,0 \text{ төг}/\text{м}^3 \times 1,0 \times 25,0\% = 6\,934\,500 \text{ төг}$$

16560 м^3 – үйлдвэрийн төлөвлөгөөт ус хэрэглээ.

1 675,0 төг – Засгийн газрын 2011 оны 302-р тогтоолоор Хяргас нуур-Завхан голын сав газарт тогтоосон гадаргын усны экологи-эдийн засгийн суурь үнэ

1,0 – Засгийн газрын 2013 оны 327-р тогтоолоор Хяргас нуур-Завхан голын сав газарт гадаргын усыг ашигт малтмалыг олборлох баяжуулахад тогтоосон ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр
25,0% - Засгийн газрын 2022 оны 416 дугаар тогтоолоор гадаргын усыг ашигт малтмалыг олборлох баяжуулахад ашигласан гадаргын усны төлбөр тооцоход тогтоосон хувь хэмжээ.

2. Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах усны төлбөр:

$$2\,400,0\text{ м}^3 \times 1675,0\text{ төг/ м}^3 \times 0,5 \times 10,0\% = 201\,000,0$$

2 400,0 м³- Автозамын тоосжилт бууруулах төлөвлөгөөт ус хэрэглээ.

0,5 – Гадаргын усыг зам засварын ажилд ашиглахад тогтоосон ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр

10,0% - Автозам засварын ажилд ажилд ашигласан гадаргын усны төлбөр тооцоход тогтоосон хувь хэмжээ.

$$\text{Нийт төлбөр: } 6\,934\,500\text{ төг} + 201\,000,0\text{ төг} = 7\,135\,500,0$$

Нийт 7 135 500,0 (долоон сая нэг зуун гучин таван мянга таван зуун) төгрөгийг Төсвийн тухай хуулийн 23.6.5-д заасны дагуу Увс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх нь зүйтэй.

17. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх, эргүүлж ашиглах даалгавар:

Бургастайн голоос технологийн хэрэгцээнд ус авч цэвэршүүлэн дахин ашиглахдаа нэмэлтээр авах усны хэмжээг нийт усны 30% -аас хэтрүүлэхгүй байх, голын голдирлыг өөрчилсөн аливаа үйлдэл гүйцэтгэхгүй байх.

18. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж:

- Ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн “Усны тухай” хуулийн 28.6-д заасны дагуу зөвшөөрөл авч зохих журмын дагуу гэрээ байгуулах.
- Мөн хуулийн 28.18-д зааснаар ус ашиглуулах дүгнэлт, холбогдох зөвшөөрөлгүйгээр ус ашиглахыг хориглодог болохыг анхаарах.
- Мөн хуулийн 31,2-т зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөрийг 50 хүртэл хувиар өсгөн тооцож төлөхөөр заасныг анхаарч ажиллах.

ДҮГНЭЛТ ГАРГАСАН:

ГАЗРЫН ДООРХ УСНЫ НӨӨЦ, ХЯНАЛТ, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
АСУУДАЛ ХАРИУЦСАН

МЭРГЭЖИЛТЭН *Б.Эт. Висалан* Б.ЭНХ-АМГАЛАН

ГОЛОМТ БАНК <small>Сгийн сайсны санхүүжилэл</small>		ОРЛОГЫН МЭДҮҮЛЭГ/DEPOSIT SLIP	
Дансны дугаар / Account number: 3241101436878	Мөнгөн дүн / Amount: = 7,135,500 = ✓	Утас / Phone No: 99052654	Иргэний бүртгэл № / ID No:
Тэмдэглэл / Note: (Дансны нэр, Банкны нэр, Гүйлгээний утга) 3241101436878	Валютын нэгж / Currency: MNT USD CNY EUR RUB JPY	Харилцагчийн гарын үсэг / Customers signature <i>[Signature]</i>	
Огноо / Date: 2024 11 15	Салбар / Branch: 300 UFC	Энэ баримтанд бичигдсэн мэдээллийн үнэн зөвийг хариуцаж гарын үсгээр баталгаажуулаа. / I, hereby, sign to confirm the accuracy of the information provided here /	
Гүйлгээний дугаар / Transaction No: GB112458	Банкны нэр / Bank name: ГОЛОМТ БАНК	Дансны дугаар / Account number: 1165117377	IBAN №:
Данс эзэмшигчийн нэр / Account holder: МТА.ТАТВАР	Гүйлгээний дүн / Transaction amount: = 7,135,500.00 =	Валютын нэгж / Currency: MNT	Гүйлгээний хураамж / Fee:
Мөнгөн дүн үсгээр / Amount in words: (ДОЛООН САЯ НЭГ ЗУУН ГУЧИН ТАВАН МЯНГА ТАВАН ЗУУН ТӨГРӨГ)	Гүйлгээний утга / Description: 3241101436878; 43101477801; 4009037	Дэвсгэрт / Denomination	Тоо / Quantity
Хянасан / Reviewed:	XVA / Teller:	10	
		20	
		50	
		100	
		500	
		1,000	<i>A=C</i>
		5,000	
		10,000	
		20,000	
		Бүгд / Total	

**БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ
УВС НУУР-ТЭСИЙН ГОЛЫН САВ
ГАЗРЫН ЗАХИРГАА**

Улаангом, Увс аймаг, 85160
Увс нуурын ай савын УТХГ-ын хамгаалалтын захиргааны байр
Утас/Факс: (976) 7045-4766, Цахим шуудан: uvstesgol@gmail.com
Цахим хуудас: www.uvsnuur.tesingol.mn

2024.06.19 № **96**

танай _____-ны № _____-т

「 ШИНЭСТ-ӨРГӨӨ ХХК-НЫ ЗАХИРАЛ
Д.ЦОГБАЯР ТАНАА

Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт орших “Улаан ам-1” алтны шороон ордыг ил аргаар олборлох ТЭЗҮ болон Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг тус тус үндэслэн “Усны тухай” хуулийн 28.4 дэх заалтын дагуу “Ус ашиглуулах дүгнэлт”-ийг гарган хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хавсралт. хуудастай

ДАРГА *[Signature]* **М.АНХБАЯР**

15212018 № 4011937

0521230045

ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ, БУЛАХ, УСТГАХ ГЭРЭЭ

2024.07.22

ХАРХИРАА

НЭГ: НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ.

Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 9.2, 9.3, 9.5 дахь заалтууд, Сумын ИТХ-ын 2018 оны дугаар тогтоолын дагуу нгэ талаас “ ШИНЭСТ-ӨРГӨӨ” ХХК, нөгөө талаас Тариалан сумын ЗДТГазар нь доорхи нөхцөлөөр харилцан тохиролцож 2024 оны 07 дугаар сарын 22 өдрөөс 2024 оны 10 дугаар 22 сарын өдөр хүртэл энэхүү гэрээг байгуулав.

ХОЁР: СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ХҮЛЭЭХ ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 2.1. Төсөвт байгууллага, хувийн хэвшил, аж ахуйн нэгж, үйлдвэр үйлчилгээний газруудтай үйлчилгээний онцлог, эрхлэх үйл ажиллагаанаас хамаарч норматив мөрдүүлнэ.
- 2.2. Захиалагч байгууллагын хог хаягдлын хураамжийг нормативийн дагуу жилд нэг удаа, энгийн хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх зардлыг сар бүр сумын төсөвт төвлөрүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.
- 2.3. Захиалагч байгууллагын хог хаягдлыг зайлуулах үйл ажиллагааны хугацааг гэрээнд тусгана.
- 2.4. Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг сумын ИТХ-ын 2022 оны 03 дугаар сарын 18-ны өдрийн 7/02 тоот тогтоолоор батлагдсан хог хаягдлын нормативаар тогтооно.
- 2.5. Хог хаягдал гаргагч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас хог хаягдлын төлбөрийг гаргуулж хог хаягдлын үйлчилгээний санг бүрдүүлнэ .
- 2.6. Хүний эрүүл мэнд, байгаль орчин сөргөөр нөлөөлөх хог хаягдал үүсгэсэн байгууллагад хяналт тавих, шат дараалсан арга хэмжээ авах.

ГУРАВ: ХАРИУЦАГЧ БАЙГУУЛЛАГЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 3.1. Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг гэрээнд заасан хугацаанд төлөх.
- 3.2. Тухайн байгууллага орчны эрүүл ахуйн шаардлагад нийцүүлэн хог хаягдлыг битүүмжилсэн саванд байлгах, хог хаягдлын хуримтлал үүсгэхгүй байх.
- 3.3. Байгаалагын орчны 50 метр хүртэлх нийтийн эзэмшлийн талбайг цэвэрлэх, ил задгай хог хаягдал үүсгэхгүй байх
- 3.4. Ил задгай хог хаягдал шатаахгүй байх.
- 3.5. Хөрсөнд техникийн хог хаягдал болон тос масло, шатахуунаар бохирдуулахгүй байх, хөрсний бохирдлоос хамгаалах.
- 3.6. Хог хаягдлаа ангилан ялгаж, дахивар авах цэгт тушаах.
- 3.7. Аюултай хог хаягдлаа тусгай саванд хадгалах, зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжид тушаах.
- 3.8. Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх, булах, устгах ажлыг тодорхой баталсан төлөвлөгөөний дагуу байнга хийнэ.

**ДӨРӨВ:ХОГ ХАЯГДЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХУРААМЖИЙН ХЭМЖЭЭ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ХУРААМЖ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ, ХОГ ХАЯГДЛЫГ ЗАЙЛУУЛАХ ХУГАЦАА.**

4.1.Тооцоолол

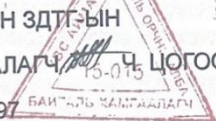
№	Аж ахуйн нэгжийн нэр	Сар	Жилд төлөх төлбөрийн хэмжээ /мян. төг. /
1	ШИНЭСТ-ӨРГӨӨ	4	200.000

4.2. Энгийн хог хаягдлыг цуглуулж тээвэрлэх зардлын нэгж тарифаар тооцон сар бүр хог хаягдлын хураамжийн төлбөрийг гэрээнд заасан хугацаанд орон нутгийн төсвийн хог хаягдлын хураамжийн 100151300947 тоот дансанд тушаана.

ТАВ: БУСАД ЗҮЙЛ:

- 5.1. Талууд үйл ажиллагаанд хууль тогтоомжийг удирдлага болгоно.
- 5.2. Талууд харилцан тохиролцож гэрээний нөхцөлд зөвхөн бичгээр нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно.
- 5.3. Гэрээний хугацаа дуусмагц гэрээг дүгнэж шинээр байгуулна.
- 5.4. Гэрээний нөхцөлтэй холбоотой асуудлаар маргаан гарвал талууд зөвшилцөх уулзалтаар буюу тухайн хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ТАРИАЛАН СУМЫН ЗДТГ-ЫН
БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАГЧ Ч. ЦОГОО
УТАС: 99926397

" ШИНЭСТ-ӨРГӨӨ " ХХК-НЫ
ЗАХИРАЛ Д. ЦОГБАЯР
УТАС: 91879191

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 2 дугаар сарын 20-ны өдөр

Дугаар ... 24/11

Улаангом сум

Энэхүү гэрээг нэг талаас “Шинэст-Өргөө” ХХК РД:4009037 регистрийн дугаартай /Цаашид захиалагч гэх/, түүнийг төлөөлж Ерөнхий инженер **Н. Мөнхдэлгэр** /гэрээ хамтын ажиллагааны/ нөгөө талаас иргэн Даалхай овогтой Залуухүү РД: ОЭ 77123118 /гүйцэтгэгч/ цаашид хамтад нь “Талууд” гэх Монгол Улсын Иргэний хууль болон бусад хууль тогтоомжуудыг үндэслэн байгуулав.

1. Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Гүйцэтгэгч нь Увс аймаг Тариалан суманд тэрбум мод хөтөлбөрийн моджуулах ажлын хүрээнд нэр заасан модыг захиалсан тоо ширхэгээр нь нийлүүлж, мөн хашаалж тарьж ургуулах ажил гүйцэтгэх харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2 Энэ гэрээ нь 2 талын эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, баталгаажуулсан өдрөөс хүчин төгөлдөр болж, Талуудын харилцан хүлээсэн үүрэг бүрэн биелүүлсэнээр дуусгавар болно.

2. Хоёр. Гэрээний зүйл, гэрээний хугацаа

- 2.1. Гэрээний ерөнхий хугацаа нь 1 жил байна.
- 2.2. Гэрээний эхлэх хугацаа: 2024 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдөр.
- 2.3. Гэрээний дуусах хугацаа: 2025 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдөр.
- 2.4. Талууд гэрээний хугацааг сунгах эсэх асуудлыг энэхүү гэрээний 2.3-т заасан хугацаа дуусахаас 1 сарын өмнө харилцан тохиролцож шийдвэрлэнэ.

3. Гурав. Гэрээний үнэ, төлбөр төлөх нөхцөл

- 3.1. Гэрээний үнэ нь **15,000,000** /арван таван сая / төгрөг байна. /Таримал мод нь НӨАТ-өөс чөлөөлөгдсөн хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүн тул журманд заасны дагуу 0 үнийн дүнтэй баримт шивж баталгаажуулж захиалагч талд өгнө/
- 3.2. Захиалагч нь харилцан тохирсон гэрээний үнийг гэрээ байгуулсаны дараа шилжүүлнэ.
- 3.3. Захиалагч нь Гүйцэтгэгчийн ХААН банкны **5800532122** тоот дансанд шилжүүлнэ.
- 3.4. Гүйцэтгэгч нь энэхүү гэрээгээр нийлүүлсэн модны ургалтанд 1 /нэг/ жилийн баталгаат хугацаа гаргаж өгнө.

4. Дөрөв. Талуудын Эрх үүрэг, хариуцлага

- 4.1 Захиалагч тал Увс амьгийн Тариалан суманд мод тарих газрын асуудлыг бүрэн шийдсэн байна.
- 4.3 Гүйцэтгэгч тал нь таримал модыг хэмжээ, тоо ширхэгээр гэрээний хавсралтын дагуу цаг хугацаанд нь тарьж ургуулна.
- 4.4 Гүйцэтгэгч тал таримал модыг тарих явцад төслийн талбай дээр очиж заавар, зөвлөгөө өгөх, үндэсний дулаалга, бордоо зэргийг өөрийн зардлаар гарган тээвэрлэн авчирна.
- 4.5 Гүйцэтгэгч тал гэрээний хугацаанд ургалтын явцад хяналт тавьж солих шаардлагатай мод, тарьцийг өөрийн зардлаар хариуцаж ажиллана.

4.6 Талууд гэрээнд заагдсан үүргээ аль нэг тал нь биелүүлээгүй бол хохирол учруулсан талын хохирлыг бүрэн хариуцаж хохиролгүй болгоно.

5. Тав. Бусад зүйл

- 5.1. Гэрээний явцад гэрээнд аливаа нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, нэмэлт гэрээ байгуулах тохиолдолд бичгээр үйлдэж эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 5.2. Талууд тэдгээрийн хяналтаас гадуур, урьдчилгаа тооцох ба даван туулах боломжгүй, гэрээ байгуулсны дараа үүссэнээс болж гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хэсэгчлэн болон бүрэн биелүүлэх боломжгүй эсвэл саатуулсан гэнэтийн буюу давтагдашгүй хүчин зүйлийн хүчний шинжтэй/ дайн, байлдаан, байгалийн гамшиг, гал түймэр, дэлбэрэлт, үймээн самуун г.м/ нөхцөл байдлын улмаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд нэн даруй нөгөө талдаа бичгээр мэдэгдэнэ..
- 5.3. Гэрээг хэрэгжүүлэх явцад гарсан маргаантай асуудлыг хоёр тал асуудлыг Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу Монголт Улсын шүүхээр шийдвэрлэнэ.
- 5.4. Талууд энэхүү гэрээг 2% үйлдэж нэг хувийг хадгалах бөгөөд гэрээний хувиуд хуулийн дагуу хүчинтэй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ЗАХИАЛАГЧ ТАЛ:

“Шинэст-Өргөө ХХК-г Ерөнхий инженер:

Н.Мөнхдэлгэр.....

Хаяг: Увс аймаг, Улаангом сум,
худалдааны гудамж, 201-1 тоот

Утас: 91879191, 94935000

ГҮЙЦЭТГЭГЧ ТАЛ:

Иргэн

Д.Залуухүү.....

Увс аймаг, Улаангом сум, 3-р баг

1-р 60 айл 3-36 тоот

Утас: 99104395

ОЙЖУУЛАЛТЫН АЖЛЫН ДААЛГАВАР, ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Ажлын үе шат	Шалгуур үзүүлэлт
Ойжуулалтын ажил гүйцэтгэх Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг сонгон шалгаруулахад харгалзах үзүүлэлтүүд	“Мод үржүүлэх, ойжуулах, ойг нөхөн сэргээх” чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байсан туршлагатай байх.
	Ойжуулах ажилд шаардагдах шаардлага хангасан тарьцны нөөцтэй байх.
	Ойжуулах талбайг тусгаарлах, тэмдэглэх, өнцөгүүдэд шон босгох. Тусгаарласан талбайн захын цэгүүдийн солбицолыг GPS-ээр хэмжсэн байх.
	Мод үржүүлгийн газрын үйл ажиллагааны тайланг гэрэл зургаар баталгаажуулах.
	Тарьц, суулгацын амьдралтыг дээшлүүлэх арга технологи, төлөвлөлт.
Бэлтгэл ажил	Ажил гүйцэтгэх төлөвлөгөө, график, ажлын төсөв. /баталгаажуулах/
	Ойжуулах талбайг цэвэрлэх, бэлтгэх, шан, талбар гаргах, чиг тэмдэг тавих.
Үндсэн ажил	3000 м2 тайлбайг хаших, торны хэмжээ 20x20 хэмжээтэй өндөр нь 1.2 м-ээс доошгүй байх
	Тарих талбайн хөрс бэлдэх.
	0.8 м багагүй өндөртэй суулгацыг тарилтанд бэлдэх.
Тайлан боловсруулалтын ажил	Ойжуулсан талбайн хэмжээ, гүйцэтгэсэн ААН-ийн нэр, огноо зэргийг тусгасан байх
	Ойжуулалтын ажлын тайланг захиалагчид 2% ирүүлнэ. Тайлан дор дурдсан бүрдэл хэсэгтэй байна. 1. Ойжуулалтын ажлын бичмэл тайлан. 2. Ойжуулалт хийх үеийн гэрэл зургууд. 3. Ойжуулсан талбайн зураг, захын цэгүүдийн солбицлуудын хамт. /GPS-ээр хэмжсэн/ 4. Ажилласан иргэдийн нэрсийн жагсаалт, регистрийн дугаарын жагсаалт

Зураг 3. Тэрбум мод тарих ажлын хүрээнд хийсэн ажил

**УВС АЙМАГ
ТАРИАЛАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА**

Хархираан боом, Тариалан сум, Увс аймаг, 85130

Цахим шуудан: info@tarialan.uv.gov.mn

Цахим хуудас: uvs.gov.mn/tarialansum

2024.08.16 № 125

танай _____ -ны № _____ -т

“ШИНЭСТ ӨРГӨӨ” ХХК-д

“Шинэст өргөө” ХХК аас ирүүлсэн 2024 оны 07 дугаар сарын 16-ний өдрийн 02/17 тоот албан тоотын дагуу Дүйцүүлэн нөхөн сэргээх хуулийн хүрээнд “Хар хургад” хэмээх газарт нинжа нарын хууль бус малтсан шруф дарж нөхөн сэргээлт хийж хамтран ажиллахыг дэмжиж байна.

ЗАСАГ ДАРГЫН
ОРЛОГЧ

М.ЖАМСРАН

My:doc Zasaг darga A5

8524730213

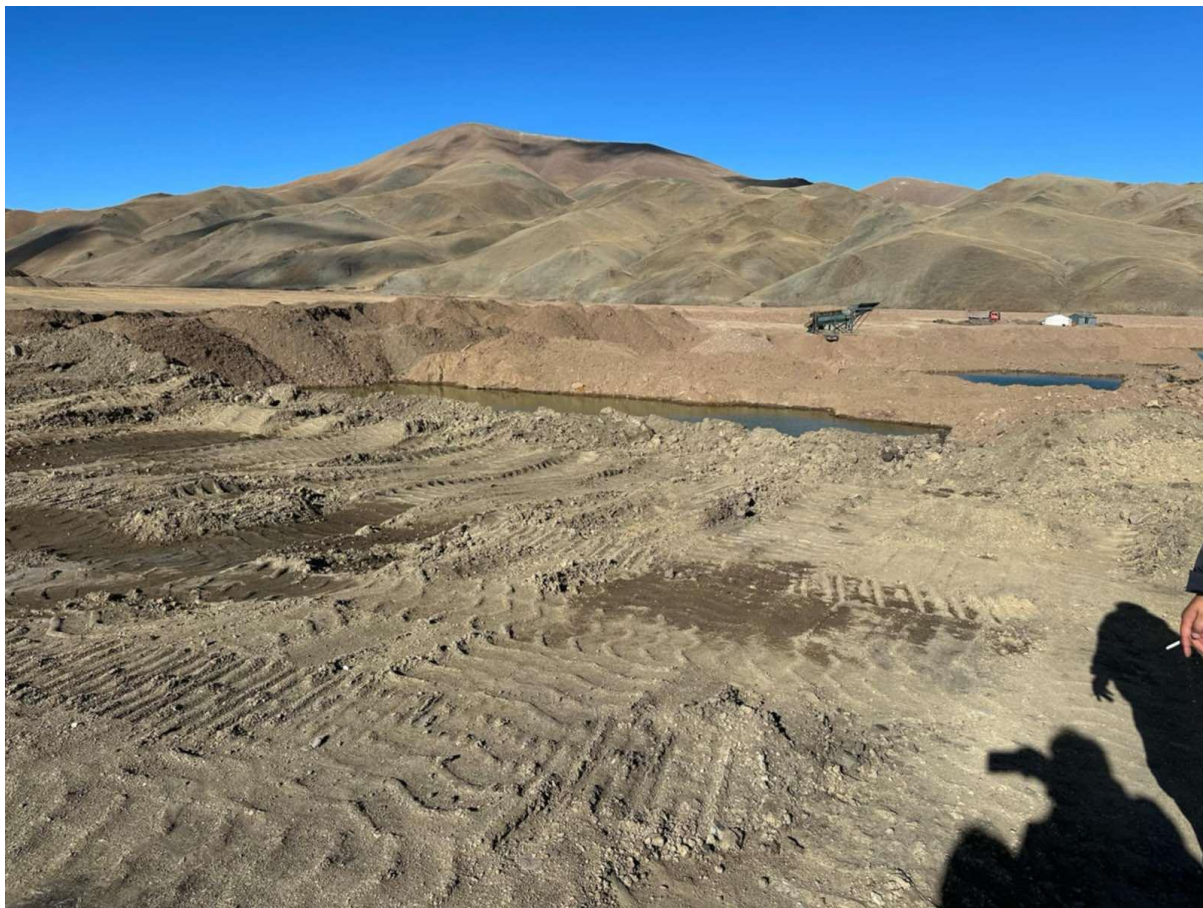

Зураг 4. Хууль бус аргаар алт олборлон эвдрэлд орсон талбай

Зураг 5. Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын дагуу нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

Зураг 6. 0.3 га газарт техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн байдал